

Suomen talouspolitiikka koronakriisistä toipumiseksi

Vesa Vihriälä

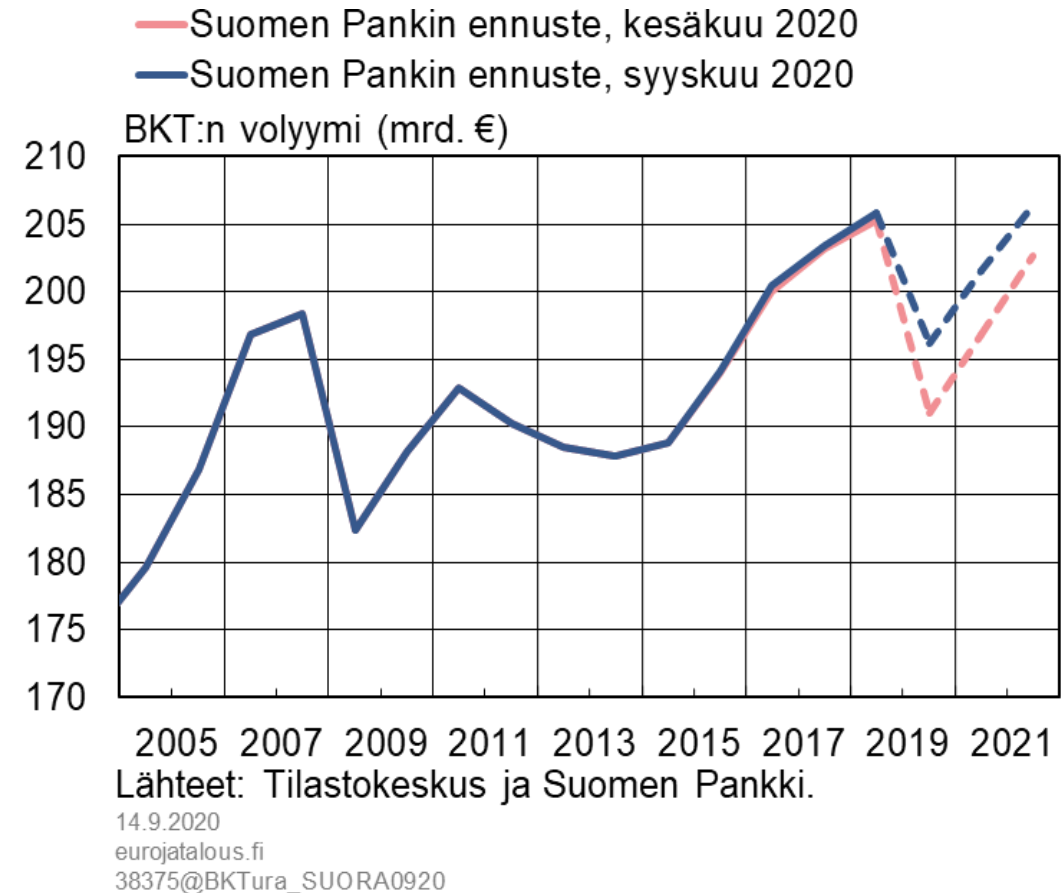
16.10.2020

Lähtökohta ennen koronaa

- BKT/asukas 2019 likimain 2008 tasolla ”menetetyn vuosikymmenen” jälkeen
- Tarjontarajoitus: BKT potentiaalillaan tai vähän yli, laajasti työvoimapulaa
- Kasvunäkymä vaatimaton (sekä työvoima että tuottavuus)
- Julkisessa taloudessa kestävyysvaje

Suomi kärsii koronasta paljon, mutta vähemmän kuin keväällä ennakoitiin tai useimmissa muissa maissa

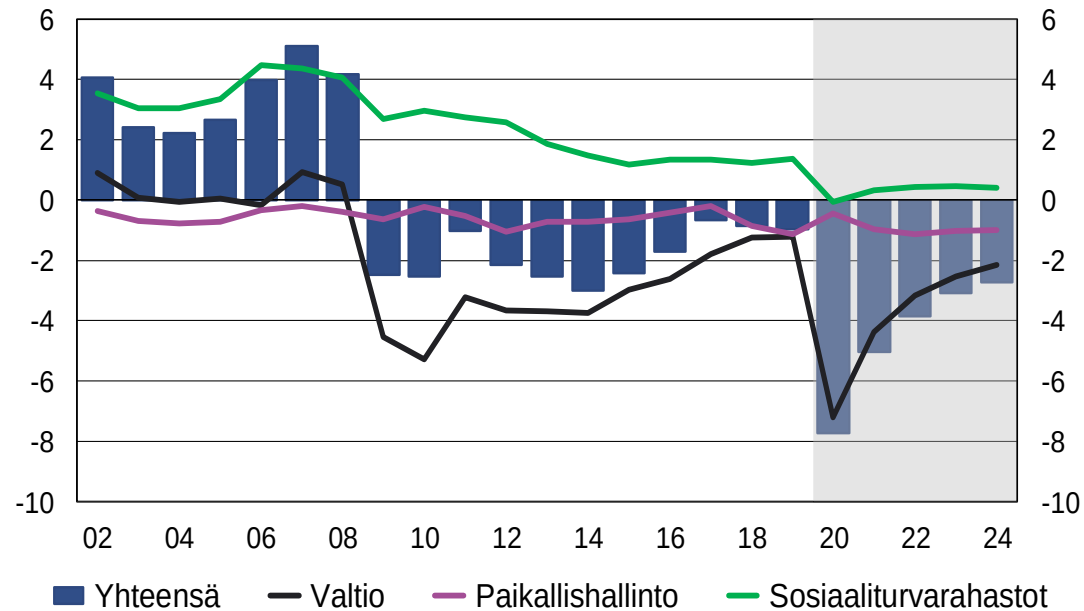
- Huhtikuun arvio BKT:sta 2020: -5% – -13 %
- Nyt alarajalla, n. – 4,5 %
- Vuodelle 2021 ennustetaan kohtuullista toipumista (2,5 -3,5 %)
- Arvioitua paremman kehityksen syyt:
 - Epidemia paremmin kuriin (ainakin tilapäisesti)
 - Turvaverkot toimineet hyvin
 - Rapo ja fipo ovat tukeneet hyvin yritysten selviytymistä
- Epidemian uusi kiihtyminen kuitenkin välitön haaste
- KV-talouden toipuminen ja Suomen mukaan pääsy = ?

Julkisen talouden velkasuhde uudestaan nousu- uralle, eikä itsestään taitu

Julkisyhteisöjen rahoitusasema

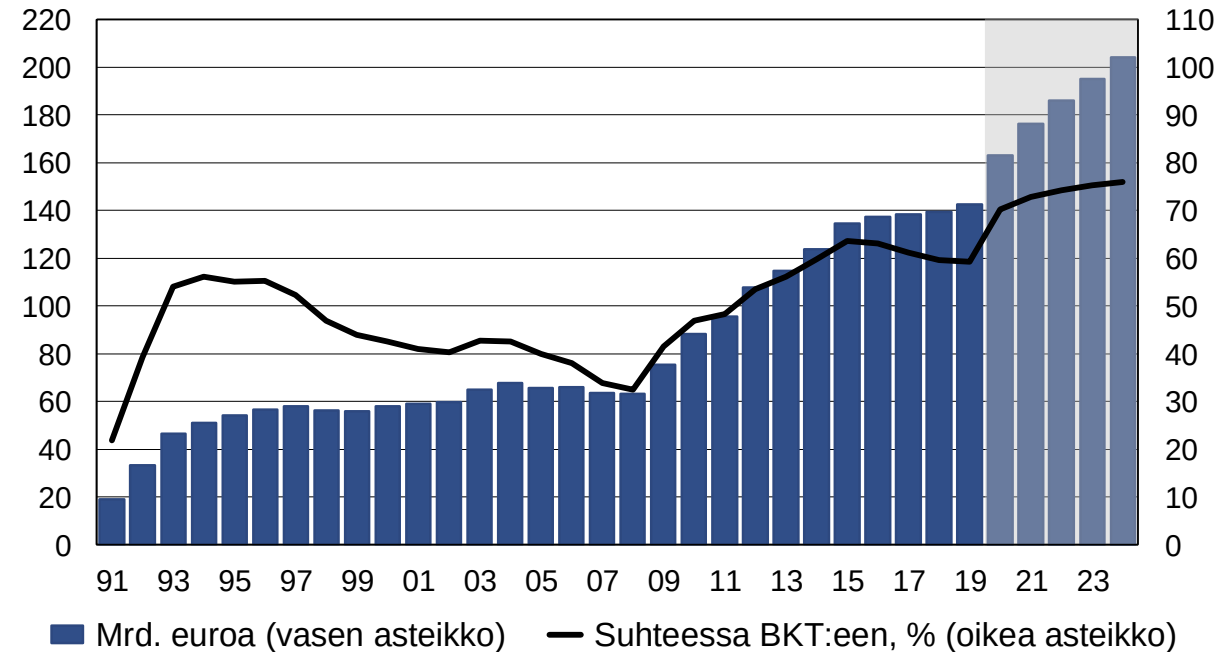
suhteessa BKT:een, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

Julkisyhteisöjen velka

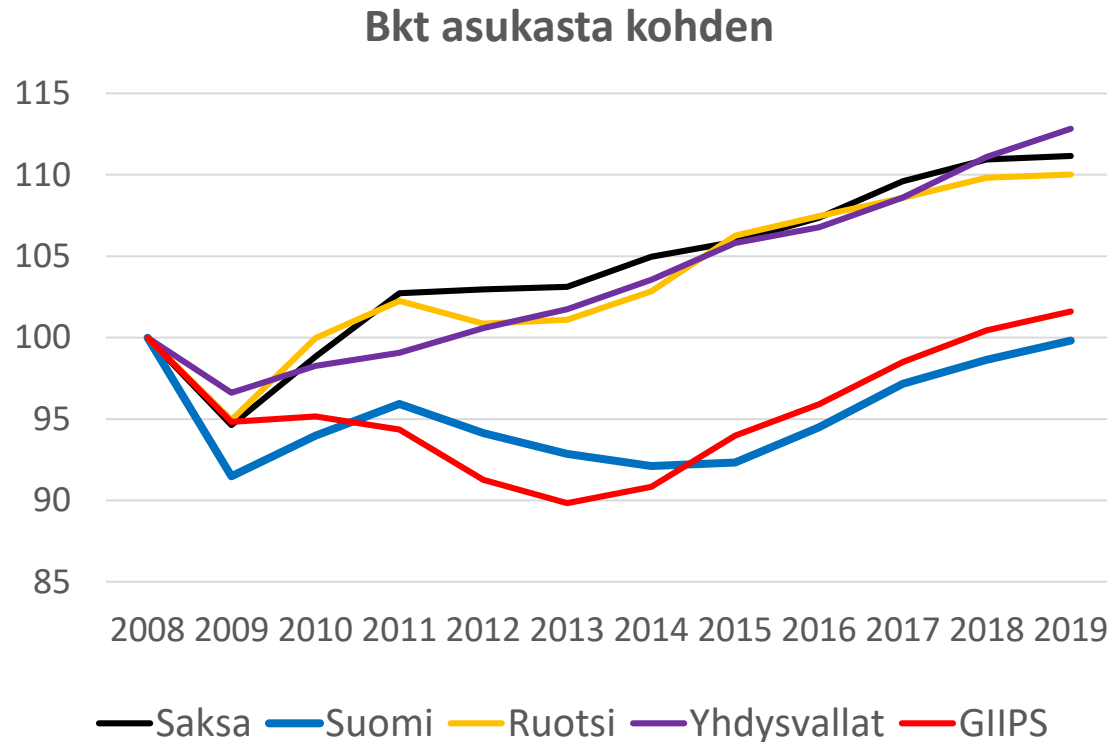

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

Voiko ”menetetty vuosikymmen” toistua?

2008-> Suomi menestyi huonosti

• Nyt helpottavia tekijöitä:

- Ei Nokian kaltaista epäsymmetristä sokkia
- Kustannuskilpailukyky ei toistaiseksi notkahtanut
- Korkotasoa vieläkin matalampi

• Ongelmallisempia asioita:

- Työvoiman tarjonta- ja kohtaanto-ongelmat akuutimpia
- Julkisen talouden velkaantuminen lähtötilanteessa suurempi
- Globaali talousympäristö voi muodostua vaikeammaksi

Ekonomistiryhmän suositus talousstrategiaksi 8.5.

0. Epidemian pitäminen kurissa kustannustehokkaasti
1. Vahinkojen minimointipolitiikan jatkaminen
2. Kysyntää tukeva finanssipolitiikka rajoitusten purkamisen jälkeen
3. Talouden vaurioiden korjaaminen ja julkisen talouden vakauttaminen

Politiikka suhteessa suosituksiin

0. Epidemian pitäminen kurissa kustannustehokkaasti
 - Hyvin kv-vertailussa
1. Vahinkojen minimointipolitiikan jatkaminen
 - Edennyt kohtuullisen hyvin (mm. rahoitustukiratkaisujen jatko)
2. Kysyntää tukeva finanssipolitiikka rajoitusten purkamisen jälkeen
 - Budjettiesitys tämän kanssa sopusoinnussa, EU:n elpymisrahasto tukee
3. Talouden vaurioiden korjaaminen ja julkisen talouden vakauttaminen
 - Auki

Kestävyystiekartta

Tavoite: julkisen talouden vahvistaminen n. 5 mrd. eurolla 20-luvulla, mikä VM:n arvion mukaan riittäisi pysäyttämään velkasuhteen kasvun

- Työllisyyden lisääminen 80 000 hengellä: 2 mrd. euroa
- Talouskasvun (koko talouden tuottavuuden) vahvistaminen: 1 mrd. euroa
- Julkisen sektorin tuottavuuden vahvistaminen: 1 mrd. euroa
- Sote-palveluiden rahoitusmallin luoma tehokkuus: 0,5 mrd. euroa

Tiekartta kelpo tavoitetasolla, mutta ei toistaiseksi sisällä riittävästi täsmällisiä toimia

- 80 000 lisätyöllistä ei riitä, jos (kun) politiikkatoimet maksavat
- Työllisyystoimenpiteet täsmennetty vasta vajaaseen 30 000 työlliseen saakka (oletus: yli 55-vuotiaita koskevat toimet toteutuvat)
- Kasvun edistämistrategiasta ei vielä täsmennyksiä
- Julkisen sektorin tuottavuuden lisääminen ja sote: konkretiaa kustannussäästöihin johtavista toimista ei vielä ole, sote-ratkaisu mahdollistaa etenemisen, mutta tuottavuustavoitteet=?

Kiitos